

OTVORENI DIO ISPITA

IME I PREZIME/AAI: _____

HIPOTETSKI PREDMET I.

U rujnu 2017. godine Europska unija je usvojila novu Direktivu o smanjenju plastičnih proizvoda u svrhu zaštite okoliša.

Članak 4. Direktive navodi:

1. U svrhu zaštite mora i okoliša, u državama članicama zabranjuje se svaka proizvodnja, distribucija i prodaja sljedećih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu: štapića za uši, pribora za jelo, kutija za hranu, tanjura, slamki i čaša.
2. Iznimno od opće zabrane pružanja državnih potpora u gospodarstvu, države članice dužne su osmisliti i osigurati sustav privremenih mjera pomoći za proizvođače plastičnih proizvoda iz stavka 1. u svrhu prilagodbe njihovih proizvodnih procesa i prelaska na proizvodnju s ekološki prihvatljivijim i biološki razgradivim materijalima.

Implementacijski rok za provedbu Direktive je istekao u svibnju 2018. godine.

Država članica EU Galonija pravovremeno je implementirala odredbe Direktive u nacionalno zakonodavstvo, zabranivši u Zakonu o plastici svaku distribuciju i prodaju (no, ne i proizvodnju) navedenih plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu. Također, do proteka implementacijskog roka, Galonija nije predvidjela sustav potpora za proizvođače plastike u skladu s člankom 4.2. Direktive.

Plastico d.o.o. je proizvođač plastičnih proizvoda za jednokratnu uporabu iz Galonije koji i nakon svibnja 2018. godine nastavlja s proizvodnjom plastičnih tanjura, čaša i pribora za jelo. Iako svoje proizvode ne može prodavati na plastičnom tržištu zbog odredbi novog Zakona o plastici, Plastico svoje proizvode nastavlja izvoziti za prodaju u trećim državama.

Državno odvjetništvo Galonije zbog povrede EU prava i nezakonitog poslovanja odlučilo je protiv Plastica pokrenuti sudski postupak.

11. O kojem se obliku odnosa radi u navedenoj situaciji?

- a) O horizontalnom odnosu.
- b) O vertikalnom odnosu.
- c) O obrnutom vertikalnom odnosu.
- d) Ništa od navedenog.

12. Može li se galonijsko državno odvjetništvo izravno pozvati na odredbu članka 4.1. Direktive protiv Plastica radi zabrane proizvodnje plastike?

- a) Ne može, jer se država protiv pojedinca ne može pozvati na odredbe nepravilno ili nepravovremeno implementirane direktive.
- b) Može, jer su odredbe Direktive jasne, precizne i bezuvjetne.
- c) Može, jer je Direktivi protekao implementacijski rok.

d) Može, jer Direktive mogu imati izravan učinak u vertikalnim situacijama.

13. Koji Vam predmet Suda EU pomaže odgovoriti na ovo pitanje:

- a) Faccini Dori,
- b) Von Colson i Kamman,
- c) Van Duyn,
- d) Kolpinghuis Nijmegen.

14. Koje opće načelo prava EU (koje onemogućava državi da profitira od vlastitog propusta) Vam pomaže u odgovoru na prethodna dva pitanja?

15. Zaokružite točne tvrdnje:

- a) Članak 4.1. Direktive bi se protiv Plastica mogao izravno primjeniti, čak i ako se radi o postupku utvrđivanja kaznenopravne odgovornosti.
- b) Direktiva se nikada ne može izravno primijeniti u obrnuto vertikalnim situacijama.
- c) Nacionalni bi sud imao dužnost tumačiti Zakon o plastici u svjetlu Direktive, u mjeri u kojoj je to moguće, pa čak i ako zabrana proizvodnje plastike nije izričito predviđena tim zakonom.
- d) Nacionalni sud ne bi mogao galonijski Zakon o plastici tumačiti u svjetlu Direktive, jer bi se nacionalni zakon koji ne predviđa zabranu proizvodnje plastike time tumačilo retroaktivno i contra legem.

16. U slučaju da se identična odredba članka 4.1. o zabrani proizvodnje plastičnih proizvoda nalazila u Uredbi umjesto u Direktivi:

- a) za izravan učinak te odredbe bilo bi važno je li istekao rok za implementaciju Uredbe u nacionalno zakonodavstvo;
- b) ta bi se odredba mogla izravno primijeniti i protiv Plastica kao pojedinaca uz uvjet da je relevantni članak Uredbe jasan, precizan i bezuvjetan;
- c) ta se odredbe i dalje ne bi mogla primijeniti protiv Plastica kao pojedinca, jer se uredbe primjenjuju isključivo u vertikalnim odnosima;
- d) ništa od navedenog.

17. U slučaju da Plastico odluči pokrenuti postupak protiv države pred prvostupanjskim galonijskim sudom zbog neisplate državnih potpora (kao privremenih mjera pomoći za proizvođače plastičnih proizvoda) koje su predviđene u članku 4.2. Direktive:

- a) Plastico bi se mogao izravno pozvati na odredbu članka 4.2. Direktive, jer direktive uvijek imaju izravan učinak u vertikalnim situacijama nakon proteka implementacijskog roka;
- b) nacionalni bi sud mogao naložiti Galoniji da, izravnom primjenom članka 4.2. Direktive, isplati Plasticu iznos državnih potpora koji je određen u tužbenom zahtjevu;
- c) Plastico se vjerojatno ne bi mogao izravno pozvati na odredbu članka 4.2. Direktive, pa čak i nakon proteka implementacijskog roka, jer odredbe direktive moraju biti jasne, precizne i bezuvjetne da bi se mogle izravno primijeniti, dok odredba članka 4.2. Direktive ne izgleda kao da ispunjava te uvjete;
- d) Plastico se vjerojatno ne bi mogao izravno pozvati na odredbu članka 4.2. Direktive, no mogao bi tužiti Galoniju za naknadu štete koja im je eventualno prouzročena zbog neprovođenja Direktive.

18. Ukoliko prvostupanjski galonijski sud nije u potpunosti siguran ispunjava li članak 4.2. Direktive uvjete za izravan učinak, taj sud:

- a) može uputiti zahtjev za prethodnim pitanjem Općem sudu EU;
- b) mora uputiti zahtjev za prethodnim pitanjem Sudu EU;
- c) može uputiti zahtjev za prethodnim pitanjem Sudu EU;
- d) mora uputiti zahtjev Vrhovnom sudu Galonije da postavi prethodno pitanje Sudu EU, budući da isključivo sudovi posljednjeg stupnja imaju mogućnost pokretanja prethodnog postupka pred Sudom EU.

19. Koje bi uvjete Plastico morao dokazati pred prvostupanjskim galonijskim sudom kako bi od Galonije dobio naknadu štete zbog povrede EU prava?

- a) Plastico ne bi mogao tužiti Galoniju za naknadu štete jer bi zaštitu svojih prava mogao postići izravnom primjenom Direktive.
- b) Da je Direktiva imala za cilj dodijeliti subjektivno pravo pojedincima kao što je Plastico.
- c) Da je Galonija pogrešnom provedbom direktive počinili dovoljnu ozbiljnu povredu prava EU.
- d) Da postoji uzročna veza između štete koja je nastala i pogrešne provedbe Direktive.

20. Koje su mogućnosti, uz postupak radi naknade štete, na raspolaganju Plasticu radi zaštite svojih EU prava?

- a) Može o povredi svojih EU prava obavijestiti Europsku komisiju, koja po toj prijavi može odlučiti o daljnjem postupanju protiv Galonije u infrakcijskom postupku,
- b) Može o povredi svojih EU prava obavijestiti Europsku komisiju, koja po toj prijavi mora pokrenuti infrakcijski postupak protiv Galonije,
- c) Može o povredi svojih EU prava obavijestiti Sud EU, koji po svojoj diskrecijskoj odluci može pokrenuti postupak protiv Kravatije,
- d) Može izravno tužiti Galoniju pred Sudom EU zbog povrede svojih EU prava.

HIPOTETSKI PREDMET II.

Praktikanija je država članica Europske unije. Praktikanijski zakonodavac usvaja Zakon o javnom prijevozu koji, između ostalog, predviđa uniformiranje plaćanja javnog prijevoza (autobus, tramvaj i vlak) uvođenjem «kreditne kartice za javni prijevoz» (dalje u tekstu: kartica). Temeljem Zakona, korištenje sredstava javnog prijevoza moguće je samo uz posjedovanje i predočenje kartice. Ovakvu karticu besplatno dobivaju svi praktikanijski državljani i vezana je uz njihovu osobnu iskaznicu. Temeljem Zakona, strani državljani mogu podnijeti zahtjev za izdavanjem privremene karticu u turističkom uredu svakog većeg praktikanijskog grada. Nakon podnošenja zahtjeva za karticu, turistički ured obvezan je izdati karticu u roku od tjedan dana. Strani državljani za izradu kartice plaćaju nadoknadu koja je jednaka mjesečnoj boravišnoj pristojbi.

Bruna je hrvatska profesorica europskog prava koja je zaposlena na Pravnom fakultetu u Zagrebu i koja ponekad drži gostujuća predavanja u inozemstvu. Pozvana je održati predavanje na Pravnom fakultetu u glavnom gradu Praktikanije. Bruna u Praktikaniju dolazi sa suprugom Marcom koji trodnevni boravak u glavnom gradu Praktikanije želi iskoristiti za turističko razgledavanje grada. Marco je talijanski državljani koji već godinama živi u Zagrebu i podučava talijanski u jednoj privatnoj školi stranih jezika.

Bruna i Marco stižu avionom i iz zračne luke žele se autobusom odvesti u centar grada. Budući da nemaju karticu, nije im dopušten ulazak u autobus i prisiljeni su uzeti taksi.

Neven je također hrvatski državljanin koji već dvije godine živi u Praktikaciji i otvorio je i vodi kafić u centru glavnog grada. Neven koristi karticu, ali smatra da nije u redu što je on, za izradu kartice morao platiti naknadu u iznosu mjesečne boravišne pristojbe, dok su domaći državljani karticu dobili besplatno.

21. O kojoj se tržišnoj slobodi radi vezano uz Brunin boravak u Praktikaciji?

- a) sloboda kretanja roba
- b) sloboda kretanja radnika
- c) sloboda pružanja usluga
- d) pravo poslovnog nastana
- e) sloboda kretanja kapitala

22. O kojoj se tržišnoj slobodi radi vezano uz Marcov boravak u Hrvatskoj?

- a) sloboda kretanja roba
- b) sloboda kretanja radnika
- c) sloboda pružanja usluga
- d) pravo poslovnog nastana
- e) sloboda kretanja kapitala

23. O kojoj se tržišnoj slobodi radi vezano uz Marcov boravak u Praktikaciji?

- a) sloboda kretanja roba
- b) sloboda kretanja radnika
- c) sloboda pružanja/primanja usluga
- d) pravo poslovnog nastana
- e) sloboda kretanja kapitala

24. O kojoj se tržišnoj slobodi radi vezano uz Nevenov boravak u Praktikaciji?

- a) sloboda kretanja roba
- b) sloboda kretanja radnika
- c) sloboda pružanja usluga
- d) pravo poslovnog nastana
- e) sloboda kretanja kapitala

25. Koji je predmet važan za točan odgovor na 1. pitanje?

- a) Marleasing
- b) Kolpinghuis Nijmegen
- c) Dano
- d) Ruiz Zambrano
- e) Gebhard

26. Koji je predmeta važan za točan odgovor na 3. pitanje?

- a) Antonissen
- b) Angonese
- c) Cowan
- d) Defrenne
- e) Von Colson i Kamann

27. Uvođenje i izdavanje kartice prema kriterijima navedenim u hipotetskom predmetu predstavlja kakvu vrstu mjere u kontekstu tržišnih sloboda?

- a) mjeru koja uopće ne otežava slobodu kretanja
- b) mjeru istovrsnu količinom ograničenju
- c) jednako primjenjivu mjeru
- d) izravno diskriminatornu mjeru
- e) nediskriminatornu mjeru

28. Čime je moguće opravdati takvu vrstu mjere?

- a) Takvu vrstu mjere uopće nije potrebno opravdati.
- b) Takvu vrstu mjere moguće je opravdati razlozima koji su izričito navedeni u Osnivačkim ugovorima.
- c) Takvu vrstu mjere moguće je opravdati razlozima navedenim u Osnivačkim ugovorima i dodatnim razlozima nastalim praksom Suda EU (imperativnim razlozima od općeg interesa).
- d) Takvu vrstu mjere moguće je opravdati razlozima nastalim praksom Suda EU (imperativnim razlozima od općeg interesa).

29. Ukoliko se radi o mjeri koja je suprotna pravu EU, tko je može osporavati?

- a) Može je osporavati Marco pred praktikanijskim sudom.
- b) Može je osporavati Marco pred praktikanijskim administrativnim tijelima.
- c) Može je osporavati Marco podnošenjem tužbe pred Sudom EU.
- d) Može je osporavati samo Italija, kao država čiji je Marco državljanin .
- e) Može je osporavati samo Europska komisija.

30. Ako praktikanijska mjera stvara prepreku nekoj tržišnoj slobodi, smije li je Praktikanija u ovakvom obliku zadržati na snazi?

- a) Ne, jer svaku nacionalnu mjeru koja predstavlja prepreku nekoj tržišnoj slobodi treba ukinuti.
- b) Ne, jer svaku nacionalnu mjeru koja predstavlja prepreku nekoj tržišnoj slobodi treba poništiti.
- c) Da, ali samo ako je mjera opravdana i proporcionalna, što, s obzirom na ozbiljnost povrede, vjerojatno nije slučaj u ovom predmetu.
- d) Da, ali samo ako plati paušalnu kaznu Europskoj komisiji.